

angrebne, nemlig den i § 2 og § 5, skønt jeg naturligvis ogsaa kan tænke mig en anden Ordning end just den her foreslaaede. Jeg tror virkelig, at man skal lægge Vægt paa Fordringen og gøre den til en Sandhed, og det kan man gøre ved hele Lovforlaget's Regel, at der skal være sørget for en praktisk Læreruddannelse og Forberedelse forud for Optagelsen i Seminarierne. Det tror jeg, har sin Betydning netop som Betingelse for, at Uddannelsen paa Seminarierne kan naa sit Maal, men det behøver ganske vist — i saa Henseende staar der i alt Fald intet i Bestemmelsen — ikke at være saa begrænset, som den ærede 3dje Landsstingsmand for 7de Kreds (Bjerre) tænkte sig, kun et Par Aar, maaske udpegede for en Skole- raadskreds eller et Provsti. Det staar der intet om i Lovforlaget, og saa snævert har jeg for mit Vedkommende ikke tænkt mig det, ligesom heller ikke Udpegelsen behøver at være henlagt til Ministeriet, men meget godt kan være henlagt til Skoledirektionen, kun det mener jeg, at jeg bør fastholde, at ikke enhver Lærer maa have Lov dertil. Lærerne maa ligesom alle andre Mennesker finde sig i, at man anser nogle af dem for mere eller mindre dygtige end andre, og der kan være de mindre dygtige Lærere, i hvis Hænder det kunde være uforsvarligt at lægge en saadan Forberedelse. Lærerne maa finde sig i en saadan Burdering af deres Dygtighed, det er noget, de meget godt kende. De vide, at der sælges en saadan Dom over dem, f. Eks. af dem, der have med Raldelsen til andre Embeder at gøre, og ogsaa anden Anerkendelse, som Ministeriet yder, er jo bygget paa en saadan Dom. Det vil altsaa ikke være noget fornærmeligt for Læreren, om man her ogsaa kræver en vis særlig anerkendt Dygtighed, for at en Mand kan have denne Myndighed.

Med Hensyn til § 5 har dette Spørgsmaal ogsaa en lignende Betydning. Jeg tror, at man gør den Paragraf nogen Uret. Det er allerede bemærket af det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, at der kun er Tale om en Tilladelse, og det er netop i Overensstemmelse med, hvad der bemærkedes af det ærede Medlem fra 9de Kreds. Paragraffen er indsat netop i den Tanke, at man ikke skal tvinge en Elev paa Seminarierne til at tage 2den Del af Eksamen et Aar efter første eller ogsaa at gaa sin Vej; det maa kunne indrømmes den vedkommende at blive et Aar eller mere end et Aar endnu. Det forudsætter jeg som givet, at Ministeriet har Ret til at tillade en Elev at blive 2 Aar i øverste Klasse (Th. Nielsen: Det gør man uden videre!) Naar det er altsaa

ikke blot Ministeriet, der kan gøre det, men rimeligvis ogsaa Seminarieforsøgeren, det vil jeg gerne tro. Men dersom nu en saadan ung Mand ønsker at lægge et Aar imellem, fordi der bydes ham Lejlighed til praktisk Uddannelse, til at overtage et Vikariat ved en Skole o. s. v., saa skal han ikke ved denne midlertidige Forladelse af Seminarierne have opgivet sin Ret til at kunne indstille sig til Eksamen. Dette har været Tanken, intet andet og intet mere; det har ikke været Meningen at forpligte til noget saadant og heller ikke at ønske eller at opmuntre til at lægge mere end det ene Aar mellem første og anden Del. Jeg tror derfor, at Bestemmelsen er temmelig uskyldig.

Større Vægt lægger jeg paa — det er heller ikke i nogen væsentlig Udstrækning blevet modsagt — at man netop for at opnaa den praktiske Lærerdygtighed, og for at vedkommende kan drage den rette Nyttelse af Opholdet paa Seminarierne, forhøjer Alderen, saaledes at Eleven skal have fyldt 18 Aar inden Kalenderaarets Udgang. Det ærede Medlem for 9de Kreds (S. Jensen) vil se, at det i Virkeligheden aabner mange 17 aarige Udgang. Thi naar vedkommende blot fylder 18 Aar inden den 31te December, kan han blive optagen ved Optagelsestiden. Det er jo af Bigtighed at komme bort fra de gældende Regler, som nok sætte 17 Aar, men faktisk bliver det for mange 15 Aar. Her borttages Ministeriets Dispensationsret, der er benyttet i stor Udstrækning, hvorved man har faaet 15 aarige Elever ind, og derved er Dimissionsalderen bleven 18 Aar, hvad der er til stor Glæde. Thi unge Mennesker i den Alder kunne umulig tillegne sig alt det, som netop for den pædagogiske Uddannelse har Betydning, og det har derfor været følt som en stor Byrde for Seminarierne, at de have faaet Elever i en saa umoden Alder ind.

Det andet Hovedpunkt i Lovforlaget — jeg nævner det som et Hovedpunkt, skønt jeg ikke betragter det som saa betydningsfuldt som det hidtil omtalte — er, at ikke blot Dimissionsretten men ogsaa selve Eksamen henlægges til Seminarierne under den Kontrol, som nærmere bestemmes, af Censurkommissionen. Hovedtanken heri er egentlig ikke bleven angrebet fra nogen Side, og jeg behøver derfor heller ikke at indlade mig paa noget udførligt Forsvar derfor. Jeg tror, at naar det er indrettet paa denne Maade og med denne Myndighed for Censurkommissionen, er der ingen Fare derved, og saa maa de — og det har jo været tidligere navnlig det andet Ting's Opfattelse — der holde paa Eksamen'skommis-